

Expresia dramatică a versului la recitalul

Irinei Răchiteanu

S-a spus și s-a scris despre ultimul recital al Irinei Răchiteanu-Șirianu, de la A.T.M., că este un eveniment. Așa e! Cu celelalte recitaluri, pe care le-a susținut frumoasa și nobila mesageră a poeziei noastre folclorice și culte, faima ei s-a difuzat și s-a receptat public cu emoție și entuziasm. De data aceasta miracolul artei ei, desfășurat în intimitatea caldă și elegantă, discret și rafinat luminată a sediului artiștilor, a stîrnut uimire. Conurile de palidă și misterioasă lumină, pe care le desenau în colțurile sălii, în mijlocul spectatorilor, câteva luminări, s-au convertit prin arta recitării Irinei-Răchiteanu în tulburătoare halouri de vrajă și farmec inefabil în care s-a întruchipat, cînd gravă și caustică, cînd sfioasă și gingașă, cînd francă și ciudată, cînd ironică și sprinteră, himera poeziei.

Răsfoind, simbolic, în tainica lumină a luminărilor cite un volum din cele multe pe care sta scris Nina Cassian și Marea Conjurare, Nina Cassian și Singele, Nina Cassian și Scara 1/1 și... Cronografie și Destine paralele sau cite un articol din „Contemporanul”, scris tot de Nina Cassian, actrița își plimba cu avidă curiozitate și nemascată tulburare privirea prin toate aceste expresii ale simțămintelor atît de pure și de inteligente, pentru a le desprinde pe cele în stare să răscolească cel mai mult lumile de melancolie și deznădejde, de bucurie și de speranță, îngrămădite ca norii pe cerul interior al oamenilor. Am văzut cum fiorul și emoția stîrnite în inima Irinei Răchiteanu de vibrația poetică și de simțămintele alese ale poetei, s-au proiectat, timp de o oră, în ochii și în inimile

noastre, cu accente întărite, întinerite de autenticitatea unei noi simțiri, trezind amintirile noastre cele mai intime de dragoste și ură, din copilărie și pînă la moarte.

Fără nici un artificiu, sprijinită doar pe sinceritate și pe puterea de a schimba cu inteligență, verbul în metaforă și metafora în idee, Irina Răchiteanu ne-a alcătuit într-o imagine unitară, din cele mai diverse stări sufletești, un poem superb despre ceea ce e frumos și sublim, ceea ce e urit și stupid. O imagine în care ideea și expresia jocului dramatic se contopesc pentru a insufla poeziei mireasma ei originară.

V. D.